

Ruská anabáze 2 – kolej

Ubytování jsme byli na vysokoškolské koleji. Myslím, že každý student, který kdy řekl byť jediné slovo proti ubytování na pražských Strahovských kolejích, by měl povinně tento zážitek absolvovat. Budova byla nevábná již z venku, bylo jasné, že jde po desetiletí neudržovaný panelák. Nicméně zvenku vypadal pořád ještě jako dům. Vnitřní vybavení bylo ořesné. V každé místnosti 4 železné trubkové postele, jeden stůl a jedna židle. První dojem nebyl zase až tak nejhorší, co víc potřebujeme než postel? Návštěva WC nás vyvedla z omylu. Po otevření dveří na nás dýchnul neuvěřitelný smrad a hlavně úplná tma. Rozsvítit nebylo jak a vstoupit do totální tmy se nikomu nechtělo. Naštěstí s námi jeli dva pedagogové, Kurt Fišer a Jan Obrdržálek, a ti se okamžitě vydali urychlovat světlo na toaletách. Byli neuvěřitelně úspěšní, během snad pěti minut přivedli správce koleje s žárovkou, který ji našrouboval a světlo zprovoznil.

Po prvním nahlédnutí bylo jasné, že to neměl dělat. Tma byla vysvobozením. Pouhá díra do země, po celé podlaze exkrementy a tisíce švábů a jiné zvířeny. Bylo by lepší to nevidět. Naštěstí bylo vedle koleje jakési křoví, které se pro nejbližší týdny stalo naším útočištěm.

Rozhodli jsme se dále nezkoumat kvalitu přidělené koleje a vyrazit na obhlídku okolí. Zejména sehnat něco k snědku. Hned opodál byl docela slušný bufet. Rozhodnul jsem se pro rýžový nákyp, myslel jsem si, že tím nemůžu nic zkazit, protože jde o zjevně dietní jídlo. To jsem netušil, že v Uzbekistánu k přípravě pokrmů používají bavlníkový olej, který je pro středoevropana silně projímavý. Výsledek byl okamžitý. Sotva jsem stačil přeběhnout silnici a vřítit se do blízkého křoví. Zalézt šlo sotva metr, dál bránila v postupu jakási betonová stěna. Nicméně jako provizorní místo v této urgentní záležitosti to postačilo. Když jsem vylezl ven, všichni se děsně řehtali. Otočil jsem se a bylo mně jasné proč. Ona stěna, přes kterou nešlo jít v křoví dál, byla podstavcem monumentálního památku Vladimíra Iljiče, který jsem svým hanebným činem zneuctil. Naštěstí mě nikdo neviděl.

Pro krátké poradě jsme se rozhodli dále s jídlem neexperimentovat a koupit si na trhu melouny. Jsou uzavřené v tlusté šlupce a riziko jakékoli nákazy je minimální. Tržiště bylo rozsáhlé a plné nejrůznějšího pro nás exotického ovoce. Jen trhovci se k nám nechovali nijak přátelsky a melouny, které jsme si chtěli koupit, po nás začali házet a z tržiště nás vyhnali. Politrucci, co nás měli hlídat, s námi nebyli (zjevně byli určeni jen pro cesty mimo Taškent), a tak jsme se neměli koho zeptat na původ zjevného nepřátelství k naší skupině. Po příchodu na kolej nám bylo řečeno, že místní náboženství zakazuje ženám vidět obnažené mužské nohy. Příčinou vyhnání od zdroje obživy byl tedy náš vstup v krat'asech na místní tržiště.

Dva kamarádi si proto oblékli dlouhé kalhoty a vydali se na tržiště znova. Zanedlouho se vrátili s několika melouny a vidina nezávadné večeře nás rozradostnila. Překročil jsem jeden meloun a položil ho na stůl. Než jsme vyndali z krosen lžíce, červený melou zmizel! Nezmezil tedy doslova, zmizela jen jeho červená barva. Celá řezná plocha byla pokryta stovkami švábů a z červené barvy se rázem stala černá.

Objevili jsme tak našeho největšího nepřítele. Všudypřítomné šváby. Naše požadavky na deratizaci správa koleje okázale ignorovala, a tak jsme se s těmito zvířátky museli naučit žít. Znamenalo to nikam nepokládat rozbalené potraviny a před spaním napustit prázdné konzervy vodou a podložit s nimi nohy postelí. Většinu švábů jsme tak zamezili přístupu do postele, ale ti chytřejší stejně skákali ze stropu. Naštěstí jich nebylo mnoho. Brzy jsme zjistili, že švábi nekoušou a člověku neublíží. Jediné, co je zajímá, je naše potrava. Na pokoji jsme založili švábi hřbitov. Utlučené jedince jsme soustředili na jedné hromadě v rohu místnosti.

První den a první noc v nás zanechaly hluboké stopy. Začínalo nám všem být jasné, že toto dobrodružství se bude vymykat všemu, co jsme dosud prožili.